

VISAKHAPATNAM 530 003: ANDHRA PRADESH

Phone: 7702257813, 0891-2844142, 2550223, 2575745 Fax No.0891-2575752

Website: www.andhrauniversity.edu.in

Prof. P. Hari Prakash

1/c DIRECTOR

No.: SDE /MA Sociology/PCP-WE/2018

Date:22.11.2018

Dear Learner,

Greetings from School of Distance Education, Andhra University.

We are happy to inform you that we have scheduled the MA Sociology Week-End Contract Programme at Andhra University Campus, and Personal Classes Visakhapatnam as per the schedule given below for the academic year 2018-19 in which lectures will be delivered by well experienced teachers. Your participation in the programmes can supplement effectively your study requirements. You are advised to go through the schedule and attend classes, you are also advised to report with your Identity Card at the Centre at 9.00 a.m. Time-table and other instructions about the classes will be given at the time of Registration.

School of Distance Education, A.U. Campus, Visakhapatnam. Week-end Contact Programme

December, 2018

: 8, 9, 16, 23, 30

January, 2019

: 6, 12, 13, 20, 27

February, 2019

: 3, 9, 10, 17, 24

Personal Contact Programme classes

March, 2019

: 9, 10, 11, 12, 13

Tuition Fee Payment (2016-17 batch – Final Year Students) : ₹ 2,500/-

(For details, please see overleaf)

Examinations:

Announcement of Examination Schedule

: April / May, 2019

Examinations (Tentatively)

: June / July, 2019

With best wishes,

ours sincerely,

HARI PRAKASH)

ANDHRA UNIVERSITY SCHOOL OF DISTANCE EDUCATION

VISAKHAPATNAM 530 003 : ANDHRA PRADESH Phone: 0891-2844142, 2550223, 2575745 Fax No.0891-2575752

Website: www.andhrauniversity.edu.in

Prof. P. Hari Prakash I/c DIRECTOR

No. SDE/E-III/WE&PCP-PG/2018

Date:24.10.2018

TUITION FEE MEMORANDUM

Sub: M.A / M.Com / M.Sc. Mathematics Degree course of study through School of Distance Education payment of Tuition Fee for Second year-Regarding.

The students of Second Year M.A / M.Com / M.Sc. Mathematics Degree course 2017-19 admitted batch) are hereby informed that they have to pay the tuition fee (as noted below) towards Second year for the academic year 2018-2019 as per the following dates by way of crossed Demand Draft drawn in favour of the Registrar, Andhra University, Visakhapatnam on any nationalized bank payable at Visakhapatnam.

M.A. / M.Com./
M.A. / M.Sc. Maths

Payment towards II Year Tuition Fee : Rs.2,500/Last Date without any penal fee : 20-12-2018

With a penal fee of Rs.50/- upto : 19-02-2019

With a penal fee of Rs.200/- on or after : 19-02-2019

The Students are advised to write clearly the purpose of the remittance and CODE NUMBER on the reverse of D.D and in the letter enclosed. Challans, Money Orders, Postal Orders and S.B.I Challans, etc. will not be accepted.

Defaulters of Tuition fee to this School will not be supplied with the relevant reading material and their examination applications will not be processed for the ensuing examinations.

Candidates who have already paid the said tuition fee are advised to furnish the payment particulars through a letter. Lessons will be dispatched as and when the tuition fee is received.

With best wishes,

(P. HARI PRAKASH)

<u>Note:</u> 1) Irrespective of the appearances at the University examinations and the consequent result, the candidate is deemed to have entered into the Final year of study.

2) Details of Academic Programmes will be intimated shortly.

M.A. (Previous) Sociology Answer any Five Questions

Paper - I: SOCIAL STRUCTURE AND CHANGE

(20 Marks)

1. (a) Define Sociology and discuss its nature and scope.

సమాజ శాస్త్రాన్ని నిర్వచించి, దాని స్వభావాన్ని, పరిధిని చర్చించుము.

(Or)

- (b) Evaluate the relationship between sociology and history psychology.

  సమాజాశాగ్రము చరిత్ర మరియు మనస్తత్వ శాగ్రముల మధ్య సంబంధాన్ని మూల్యాంకన చేయుము.
- 2. (a) Define society and examine the characteristics and functions of human society. సమాజాన్ని నిర్వచించి మరియు మానవ సమాజము యొక్క లక్షణాలను, ప్రకార్యాలను పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Evaluate the characteristics of rural and urban communities.

  (గామీణ మరియు నగర సముదాయాల యొక్క లక్షణాలను మూల్యాంకన చేయుము.
- 3. (a) Examine the relationship between individal and society. వ్యక్తి మరియు సమాజముల మధ్య సంబంధాన్ని పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Critically examine how culture influences human personality.

  మానవ మూర్తి మత్వమును సంస్థ్రతి ఎలా ప్రభావితము చేస్తుందో విమర్శనాత్మకంగా పరీక్షింపుము.
- 4. (a) Define social interaction and examine the importance of Associative processes of social interaction. సాంఘిక పరస్పర చర్యను నిర్వచించి మరియు దాని అనుబంధ (ప్రక్రియలను పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Critically examine the causes and consequences of social inequality.

  సామాజిక అసమానకు కారణాలను మరియు పర్యవసానాలను విమర్శనాత్మకంగా పరీక్షింపుము.
- 5. (a) Evaluate the factors responsible for social change in India. భారత దేశములో సాంఘిక మార్పుకు దోహదము చేసే కారణాలను మూల్యాంకన చేయుము.

(Or)

(b) Define modernization and examine the relationship between modernization and development. అధుణికీకరణను నిర్వచించి మరియు ఆధునికీకరణ, అభివృద్ధి మధ్య సంబంధాన్ని పరీక్షింపుము.

M.A. (Previous) Sociology Answer any Five Questions Paper - II: SOCIAL RESEARCH AND STATISTICS

(20 Marks)

 (a) Sociological Research in Scientific - Discuss. సామాజిక పరిశోధన, శాగ్రీయమైనది - చర్చించండి.

(Or)

- (b) What is Hypothesis? And how it is useful in Social Research. పరికల్పనను అనగానేమి? మరియు సామాజిక పరిశోధనలో అది ఏ విధంగా ఉపయోగపడును.
- (a) Explain Experimental Research Design.
   ప్రయోగాత్మక పరిశోధన రూపకల్పను వివరించండి.

(Or)

- (b) Explain the nature of Social Survey. సామాజిక సర్వే యొక్క స్వభావాన్ని వివరించండి.
- 3. (a) Define sample. Explain various types of samples. [పతిచయనం అనగానేమి? వివిధ రకాల ప్రతిచయనలను వివరించండి.

(Or)

- (b) "There some advantages of disadvantages of mailed questionnarie" Discuss. బట్వాడా ప్రశ్నావళి వల్ల కొన్ని లాభనష్టాలు వున్నాయి – చర్చించండి.
- 4. (a) What is Data analysis? And what is the use of classification and Tabulation? దత్తాంశ విశ్లేషణ అనగానేమి? వర్గీకరణ మరియు పట్టీకరణ ఉపయోగాలు ఏమి?

(Or)

- (b) What are the various types of Observation and explain any one of them? వివిధ రకాల పరిశీలన పద్ధతులు ఏవి? మరియు దానిలో ఏదేని ఒకదాని గురించి వివరించండి.
- 5. (a) Calculate the coefficient of the correlation between X and Y of the following data. ఈ క్రింది దత్తాంశానికి .... మరియు .... మధ్య కౌ.ఎఫిషెంట్ యొక్కు కౌ.రిలేషన్ గుణకాన్ని గణింపుము.

8 X 1 3 4 5 7 10 Υ 2 6 8 10 14 20 16

(Or)

(b) Give a brief note on the uses of Graphic Representation in Social Research. సామాజిక పరిశోధనలో రేఖా చిత్రాల ఉపయోగాల పై ఒక సంక్షప్త వ్యాసం రాయండి.

M.A. (Previous) Sociology Answer any Five Questions

Paper - III: SOCIOLOGICAL THEORY

(20 Marks)

(a) Define theory and examine the nature of sociological theory.
 సిద్ధాంతాన్ని నిర్వచించి మరియు సామాజిక సిద్ధాంత స్వభావాన్ని పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Evaluate Comte's law of three stages and positivism. కొమ్లె యొక్క మూడు దశల చట్టము మరియు ప్రత్యక్షక వాదమును మూల్యాంకన చేయుము.
- (a) Discuss Emile Durkheim's views on suicide.
   ఆత్మహత్య పై ఎమిలిదుక్కహీమ్ అభిప్రాయాలను చర్చించుము.

(Or)

- (b) Examine Karl Marx's explanation of causes for class struggle. వర్గపోరాటానికి గల కారణాలను కార్ల్ మార్బ్ యొక్క వివరణను పరీక్షింపుము.
- 3. (a) Evaluate how Protestantism has influenced the early capitalist societies. ప్రారంభ దశ పెట్టబడిదారి సమాజాలను బ్రోటెస్టాంటెజము ఎలా ప్రభావితము చేసిందో మూల్యాంకన చేయుము.

(Or)

- (b) Discuss Vilfred Pareto's theory on circulation of Elites.
   విల్ (ఫెడ్ పారెటో యొక్క సర్ములేషన ఆఫ్ ఎలీట్స్ సిద్ధాంతాన్ని చర్చించుము.
- (a) Critically examine the different shades of functionalism.
   ప్రకార్యవాదము యొక్క వివిధ రూపాలాను విమర్శనాత్మంగా పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Discuss Robert K.Merton's views on social structure and anomie. సామాజిక నిర్మితి మరియు విచ్చన్నతి పై రాబర్డ్ కే.మిర్టన్ అభిప్రాయాలను చర్చించుము.
- (a) Analyse Coser's concept of social conflict.
   కొజర్ యొక్క సాంఘిక ఘర్వణ అనె భావనను విశ్లేషింపుము.

(Or)

(b) Evaluate Herber Blumer's theory on sociological imagination. హెర్బర్ట్ బ్లూమర్ యొక్క ప్రతీకాత్మక పరస్సర చర్య వాదమును మూల్యాంకను చేయుము.

M.A. (Previous) Sociology Answer any Five Questions

Paper - IV: INDIAN SOCIETY

(20 Marks)

(a) Examine the bases of Hindu social organization.
 హిందూ సామాజిక వ్యవస్థ యొక్క మూలాధారాలను పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Evaluate the religious and linguistic composition of Indian society. భారత సమాజ మత మరియు భాషా పరిమైన సమ్మేళనాన్ని మూల్యాంకన చేయుము.
- 2. (a) Discuss the factors responsible for changes in family in contemporary India.
  సమాకాలీన భారతీదేశములో కుటుంబములో వస్తున్న మార్పులకు దోహదము చేసే కారకాలను చర్చించుము.

(Or)

- (b) Define caste and discuss the role of caste in Indian Politics. కులమును నిర్వచించి మరియు భారత దేశరాజకీయాలలో కులము యొక్క పాత్రను చర్చించుము.
- 3. (a) Examine the problems of minorities with special reference to Muslims in India. భారతదేశములో అల్ప సంఖ్యాకులైన ముస్లిముల సమస్యలను పరీక్షింపుము.

(Or

- (b) Analyse the causes and consequences of communalism in India. భారతదేశములో మతతత్వము యొక్క కారణాలను మరియు పర్యవసానాలను విశ్లేషింపుము.
- 4. (a) Define modernization and examine the impact of modernization on Indian society. ఆధుణికీకరణను నిర్వచించి మరియు భారత సమాజములో ఆధుణికీకరణ ప్రభావాన్ని పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Discuss the nature of social movements in post-independent India. స్వాతంత్రానంతర భారతదేశములో సామాజిక ఉద్యమాల యొక్క స్వభావాన్ని చర్చించుము.
- 5. (a) Explain the changing objectives and strategies of five year plans in India. భారతదేశ పంచవర్న పణాళికలలో మారుతున్న లక్ష్యాలను మరియు వ్యూహాలను వివరించుము.

(Or)

(b) Describe various programmes in the development process in India. భారతదేశ అభివృద్ధి ప్రక్రియలో వివిధ కార్యక్రమాలను వర్ణించుము.

M.A. (Previous) Sociology Answer any Five Questions

Paper - V: SOCIETY, ECOLOGY AND ENVIRONMENT

(20 Marks)

1. (a) Examine the significance of ecology and environmental studies in modernizing societies. అధుణీకరణ చెందుతున్న సమాజాలలో ఆవరణశాస్త్ర మరియు పర్యావరణ అధ్యయనాల ప్రాముఖ్యతను పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Describe the features of various branches of ecology. ఆవరణశాస్త్రము యొక్క వివిధ శాఖల యొక్క లక్షణాలను వర్ణించుము.
- 2. (a) Evaluate the environmental concerns of future human societies. భావితర మానవ సమాజాల యొక్క ఆందోళనలను మూల్యాంకన చేయుము.

(Or)

- (b) Discuss the impact of population distribution on environment. పర్యావరణపై జనాభా వితరణ యొక్క ప్రభావాన్ని చర్చించుము.
- 3. (a) Critically examine the impact of urbanization and industrialization on environment. పర్యావరణపై నగరీకరణ మరియు పారిశ్రామికీకరణ యొక్క ప్రభావాన్ని విమర్శనాత్మకంగా పరీక్షింపుము.

(Or

- (b) Define pollution and describe various types of pollution. కాలుష్యాన్ని నిర్వచించి మరియు కాలుష్యములలోని రకాలను వర్ణించుము.
- (a) Discuss the importance of environmental activism in India.
   భారతదేశములో పర్యావరణ (క్రియాశీలత యొక్క ప్రాముఖ్యతను చర్చించుము.

(Or)

- (b) Bring out the features of environmental policy in India. భారతదేశ పర్యావరణ విధాన లక్షణాలను తెలియ చేయుము.
- 5. (a) Examine the environmental problems in South Asia. దక్షిణ ఆసియాలో పర్యావరణ సమస్యలను పరీక్షింపుము.

(Or)

(b) Evaluate Radha Kamal Mukherjee's views on society and environment. సమాజము మరియు పర్యావరణముపై రాధాకమల్ ముఖర్జి యొక్క అభిప్రాయాలను మూల్యాంకన చేయుము.

M.A. (Final) Sociology Answer any Five Questions

Paper - VI: RURAL SOCIOLOGY AND DEVELOPMENT

(20 Marks)

(a) Examine the scope and subject matter of rural sociology.
 గ్రామీణ సమాజ శాగ్ర్రము యొక్క పరిధిని మరియు దృగ్విషయమును పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Evaluate the characteristics of rural community.

  [గామీణ సముదాయము యొక్క లక్షణాలను మూల్యాంకన చేయుము.
- 2. (a) Discuss the nature of agrarian classes and agrarian relations. కర్నక వర్గాల మరియు కర్నక సంబంధాల యొక్క స్వభావాన్ని చర్చించుము.

(Or)

- (b) Examine the role of dominant case in rural political power structure.

  [గామీణ రాజకీయ శక్తి నిర్మితిలో ఆధిపత్య కులము యొక్క పాత్రను పరీక్షింపుము.
- 3. (a) Discuss the impact of urbanizaton on rural community. (గామీణ సముదాయముపై నగరీకరణ యొక్క ప్రభావాన్ని చర్చించుము.

(Or)

- (b) Define migration and bring out the impact of migration on rural society. వలసను నిర్వచించి మరియు గ్రామీణ సమాజముపై వలస ప్రభావాన్ని తెలియచేయుము.
- (a) Trace the history of rural development in India.
   భారతదేశములో గ్రామీణ అభివృద్ధి యొక్క చరిత్రను తెలియచేయుము.

(Or)

- (b) Critically examine the impact of green revolution on rural society.

  [గామీణ సమాజముపై సస్య విప్లవము యొక్క ప్రభావాన్ని విమర్శనాత్మకంగా పరీక్షింపుము.
- 5. (a) Analyse the strategic and programmes for rural development in India. భారతదేశములో గ్రామీణ అభివృద్ధి కొరకు వ్యూహాలను మరియు కార్యక్రమాలను విశ్లేషింపుము.

(Or)

(b) Discuss the infrastructural development required for the development process in rural India. భారతదేశ గ్రామాలలో అభివృద్ధి (ప్రక్రియకు కావలసిన మౌళిక వసతుల అభివృద్ధిని చర్చించుము.

M.A. (Final) Sociology Answer any Five Questions

Paper - VII: URBAN SOCIOLOGY AND DEVELOPMENT

(20 Marks)

1. (a) Define community and examine the differences between rural and urban communities. సముదాయాన్ని నిర్వచించి మరియు గ్రామీణ, నగర సముదాయాల మధ్య తేడాలను పరీక్షింపుము.

(Or)

(b) Describe various types and characteristics of cities. వివిధ రకాల నగరాలను వాటి లక్షణాలను వర్ణించుము.

2. (a) Evaluate the nature of urbanization in newly developing of countries క్రొత్తగా అభివృద్ధికి చెందుతున్న దేశాలలో నగరీకరణ స్వభావాన్ని మూల్యాంకన చేయుము.

(Or

(b) Discuss the causes and consequences of urbanization in India. భారతదేశములో నగరీకరణ యొక్క కారణాలను మరియు పర్యవసానాలను చర్చించుము.

3. (a) Evaluate the functional and demographic characteristics of cities with reference to Hyderabad. హైదరాబాద్కు సంబంధించి ప్రకార్యా మరియు జనాభాకు సంబంధించిన లక్షణాలను మూల్యాంకన చేయుము.

(Or

(b) Describe the features of urban social organization. నగర సాంఘిక వ్యవస్థాపన యొక్క మౌళిక లక్షణాలను వర్ణించుము.

(a) Analyse the nature of poverty and unemployment in urban India.
 భారతదేశ నగరాలలో బీదరికము మరియు నిరుద్యోగముల స్వభావాన్ని విశ్లేషింపుము.

(Or)

(b) Evaluate the nature of social disorganization in India. భారతదేశములో సామాజిక అవ్యవస్థత స్వభావాన్ని మూల్యాంకన చేయుము.

5. (a) Examine the features of national policy on urbanization. నగరీకరణపై జాతీయ విధాన మౌళిక లక్షణాలను పరీక్షింపుము.

(Or)

(b) Discuss the need for planned development of urban areas in India. భారత దేశములో ప్రణాళికబద్ధమైన నగర ప్రాంతాల అభివృద్ధి ఆవశ్యకతను చర్చించుము.

M.A. (Final) Sociology Answer any Five Questions

Paper - VIII: SOCIETY AND EDUCATION

(20 Marks)

(a) Evaluate the significance of sociological approach to education.
 విద్యకు సామాజిక ఉపగమ (ప్రాముఖ్యతను మూల్యాంకన చేయుము.

(Or)

- (b) Discuss the nature of primary and secondary education in India. భారత దేశములో ప్రాథమిక మరియు మాధ్యమిక విద్య యొక్క స్వభావాన్ని చర్చించుము.
- 2. (a) Critically examine the problems of educational process in India. భారత దేశములో విద్యా (పక్రియ యొక్క సమస్యలను విమర్శనాత్మకంగా పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Evaluate the role of government in promoting women's education in India. భారత దేశములో స్ట్రీల విద్యావకాశాలను ట్రోత్సహించుటలో ప్రభుత్వ పాత్రను మూల్యాంకన చేయుము.
- 3. (a) Examine the public and private education system in India. భారత దేశములో ప్రభుత్వ మరియు ప్రభుత్వేతర విద్యా వ్యవస్థను పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Evaluate the experiments in education with reference to open school and Navodaya Vidyalayas. ఓపన్ పాఠశాల మరియు నవోదయ విద్యాలయాలు అనే విద్యలోని డ్రుయోగాలను మూల్యాంకన చేయుము.
- 4. (a) Examine the development of education in pre and post independent period. స్వాతంత్ర పూర్వ మరియు స్వాతంత్రానంతర విద్యా అభివృద్ధిని పరీక్షింపుము.

(Or

- (b) Evaluate the sailent features of New Education Policy of 1986.

  1986 క్రొత్త విద్యా విధానము యొక్క మౌళిక లక్షణాలను మూల్యాంకన చేయుము.
- 5. (a) Discuss the need for adult and non-formal education in India. భారతదేశములో వయోజన మరియు అనియత విద్య ఆవశ్యకతను చర్చించుము.

(Or)

(b) Explain the concept of life long education. జీవితాంతపు విద్య అనే భావనను వివరించుము.

M.A. (Final) Sociology Answer any Five Questions

Paper - IX (A): GENDER STUDIES

(20 Marks)

(a) Define Gender studies and examine its nature and significance.
 లింగ అధ్యయనాన్ని నిర్వచించి మరియు దాని స్వభావాన్ని ప్రాముఖ్యతను పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Evaluate the impact of changes in the family structure on women in India. భారతదేశములో స్ట్రీలపై కుటుంబ నిర్మితిలో మార్పుల ప్రభావాన్ని మూల్యాంకన చేయుము.
- 2. (a) Discuss the factors responsible for changing status of women in India.
  భారత దేశములో ట్రీల యొక్క అంతస్థులో వస్తున్న మార్పుకు దోహదము చేసే కారకాలను చర్చించుము.

(Or

- (b) Examine the role of women in Freedom movement in India. భారత స్వాతంత్ర ఉద్యమములో ట్రీల యొక్క పాత్రను పరీక్షింపుము.
- 3. (a) Evaluate the nature of economic and political inequality in India. భారతదేశములో ఆగ్ధిక మరియు రాజకీయ అసమానతల యొక్క స్వభావాన్ని మూల్యాంకన చేయుము.

(Or)

- (b) Critically examine the impact of invisible work on women. ట్రీలపై కనిపించని పని యొక్క ప్రభావాన్ని విమర్శనాత్మకంగా పరీక్షింపుము.
- 4. (a) Evaluate the problems of women in contemporary society. సమాకాలీన సమాజములో స్ట్రీల యొక్క సమస్యలను మూల్యాంకన చేయుము.

(Or)

- (b) Discuss the problems in women's education. ట్రీల యొక్క విద్యలో సమస్యలను చర్చించుము.
- 5. (a) Examine the role of women in agriculture. వ్యవసాయములో స్ట్రీల యొక్క పాత్రను పరీక్షింపుము.

(Or)

(b) Bring out the role of women in socio-economic development in India. భారత దేశములో సామాజిక – ఆర్థిక అభివృద్ధిలో స్ట్రీల యొక్క పాత్రను తెలియచేయుము.

M.A. (Final) Sociology

Answer any Five Questions

Paper - IX (A) Optional - I: CRIMINOLOGY

(20 Marks)

(a) Define criminology and examine its nature and scope.
 నేరశాస్రాన్ని నిర్వచించి మరియు దాని స్వభావాన్ని, పరిధిని పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Evaluate the classical and psychological theories of criminology.

  నేరశాస్త్రము యొక్క సాంప్రదాయ మరియు మానసిక సిద్ధాంతాలను మూల్యాంకన చేయుము.
- 2. (a) Define crime and explain various methods of studying crime. నేరాన్ని నిర్వచించి మరియు నేరాన్ని అధ్యయనము చేసే వివిధ పద్ధతులను వివరించుము.

(Or

- (b) Describe various types of crimes with special reference to India. భారతదేశానికి సంబంధించిన వివిధ రకాల నేరాలను వర్ణించుము.
- 3. (a) Examine the retribution and deterrent theories of punishment. శిక్షకు సంబంధించి ప్రతీకార మరియు ప్రతిబంధక సిద్దాంతాలను పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Describe various methods of punishment.శిక్ష యొక్క వివిధ పద్ధతులను వర్ణించుము.
- 4. (a) Examine the nature of prison administrative services in India.
  భారతదేశములో కారాగార పరిపాలన సేవల యొక్క స్వభావాన్ని పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Discuss the role of Borstal and certified schools in the reformative process of juveniles. బాలనేరస్తుల సంస్థరణ ప్రక్రియలో బోర్స్టల్ మరియు సర్టిఫైడ్ పాఠశాలల పాత్రను చర్చించుము.
- 5. (a) Evaluate the scientific approach to the prevention of crimes. నేరాల యొక్క నివారణకు శాస్ట్రీయ ఉపగమాన్ని మూల్యాంకన చేయుము.

(Or)

(b) Describe various agencies of correctional services. సంస్మరణ సేవల యొక్క వివిధ సంస్థలను వర్ణించుము.

M.A. (Final) Sociology Answer any Five Questions

Paper - IX (B) Optional - II : SOCIAL DEMOGRAPHY

(20 Marks)

1. (a) Define social demography and discuss its scope and relationship with sociology.
సాంఘీక జనాభా శాస్త్రమును నిర్వచించి మరియు దాని పరిధిని మరియు సమాజ శాస్త్రముతో దాని సంబంధాన్ని చర్చించుము.

(Or)

- (b) Trace various land marks in the development of demography as a science. జనాభా అధ్యయనము ఒక శాస్త్రము అభివృద్ధి చెందుటలో వివిధ దశలను తెలుపుము.
- 2. (a) Describe the different sources of demographic data. జనాభా దత్తాంశానికి వివిధ మూలాలను వర్ణించుము.

(Or)

- (b) Examine the composition and distribution of India's population. భారతదేశము యొక్క జనాభా సమ్మేళనాన్ని మరియు వితరణము పరీక్షింపుము.
- 3. (a) Critically examine the causes and consequences of rapid population growth in India. భారతదేశములో త్వరితగతిన పెరుగుతున్న జనాభాకు కారణాలను పర్యవసానాలను విమర్శనాత్మకంగా పరీక్షింపుము.

(Or)

- (b) Explain the features of demographic transition theory. జనాభా పరివర్తన సిద్ధాంత లక్షణాలను వివరించుము.
- (a) Discuss various components of population growth.
   జనాభా పెరుగుదల యొక్క వివిధ అంశాలను చర్చించుము.

(Or)

- (b) Explain the concepts family planning and family welfare. కుటుంబ నియంత్రణ మరియు కుటుంబ సంక్షేమము అనే భావనలను వివరించుము.
- 5. (a) Examine the role of communication and extension education in family planning. కుటుంబ నియం(తణలో భావ(పసారణ మరియు విస్తరణ విద్య పాత్రను పరీక్షింపుము.

(Or)

(b) Critically examine the problems and prospects of family planning in India. భారతదేశములో కుటుంబ నియంత్రణ సమస్యలను మరియు అవకాశాలను విమర్శనాత్మకంగా పరీక్షింపుము.